

Novinky v Modulu 1

Ondrej Majer,
Oddělení hodnocení výzkumných organizací,
Úřad vlády ČR

27. ledna 2026, Fyzikální ústav AVČR

1. nové aspekty M1
2. řešení problémů v M1 a kontrola rozhodování
3. vztah M1 (peer review) a M2 (komentovaná bibliometrie)

- **snížení počtu** povinně předkládaných výsledků (1 výsledek na 20 mil. IP DKRVO)
- zachována **roční periodicitá** hodnocení vybraných výsledků
- zachována **doplňková kvóta** pro nebiblio výsledky – **5%** z celkového počtu nebiblio výsledků za poslední rok)
- **nové druhy** výsledků
- **nová škála** hodnocení
- **interdisciplinární** výsledky
- technické úpravy (oddělená evidence „technických“ 5, ...)

- T (digitální kolekce dat)
Výsledek „digitální kolekce dat“ zahrnuje jakékoli datové sady v digitální formě jako výsledek výzkumu vzniklé netriviálním procesem nebo jejich kombinací v rámci realizovaného výzkumu, které přinášejí novou užitnou hodnotu pro následný výzkum, vývoj nebo inovace. ...
- H_{pub} (výsledek zaměřený na kritickou analýzu a hodnocení veřejné politiky či sociálního a politického problému)
... Daný výzkum zkoumá konkrétní veřejnou politiku či politickou a sociální otázku a poskytuje informace, analýzy a doporučení pro aktéry rozhodovacích procesů a pro širší okruh potenciálních relevantních uživatelů. Výsledek typu H_{pub} může být použit k formulaci a implementaci efektivních politických opatření a ke změnám veřejných politik, případně může přímo formulovat strategie k implementaci doporučení. ...

Změna škály hodnocení zejména s ohledem na společenskou relevanci (nezávislost na jazyce/oblasti užití výsledku)

Přínos k poznání – kritéria: originalita, význam, preciznost

*(2) Výsledek přináší **originální a významné** poznatky v části oboru a má potenciál ovlivnit specifickou část výzkumu v daném oboru.*

Společenská relevance – kritéria: relevance (přínos pro společnost), potenciál uplatnění (aplikovatelnost)

*(2) Výsledek založený na originálním přístupu, jehož využití v praxi má nebo bude mít **významné společenské dopady**, a jeho **přínos pro danou aplikační oblast** je významný. Výsledek má velký potenciál pro uplatnění, jeho konkrétní (budoucí) uplatnění je zřejmé a je přiměřeně doloženo.*

Interdisciplinární výsledky

Proces hodnocení interdisciplinárních výsledků v Modulu 1

V rámci výzvy k přihlašování vybraných výsledků do hodnocení v Modulu 1 budou VO vyzvány, aby interdisciplinární výsledky v aplikaci SKV **identifikovaly** a **zdůvodnily**. Z hlediska kvality hodnocení interdisciplinárních výsledků je zásadní, aby hodnocení provedli hodnotitelé s expertízou v oblasti daného interdisciplinárního výzkumu. V případě hodnocení ve více panelech rozhodují o výsledné známce příslušní garanti na základě konsensu.

- zaškrťovací políčko pro interdisciplinární výsledky
- povinné pole pro zdůvodnění
- explicitní uvedení FORDů, do kterých výsledek zasahuje

Problémy M1 – hodnotitelé

Peer review z podstaty subjektivní
– nestejná interpretace slovních popisů stupnice hodnocení

Řešení (hodnotitelé)

- kvalita hodnotitelů
- (?) *čím významnější vědec/vědkyně, tím přesněji hodnotí „nejpřesněji hodnotí (na naší 5 stupňové škále) nobelisté“*
- (?) *zpřesňování škály*
- školení hodnotitelů (zdůvodnění známky, ...)
- **příklady dobré praxe** (různé známky/obory)
- transparentnost – zveřejnění (anonymizovaných) zdůvodnění

Problémy M1 – panelisté

Řešení (panely)

- školení panelistů
- **příklady dobré praxe** (různé známky/obory)
- vracení problematických hodnocení
(zdůvodnění známky, ...)
- **kalibrace** na úrovni panelů
- možnost měnit (v omezeném rozsahu) známku hodnotitelů
- kolektivní rozhodování o problematických výsledcích

Problémy M1 – přihlašování výsledků

- nedostatečný podíl na výsledku (známka N)
(afiliace – k jiné než přihlašované VO, vícenásobné)
- nevhodně vybraný obor FORD
- nevhodně vybrané kritérium
(přínos k poznání vs. společenská relevance)
- nedostatečné zdůvodnění přínosu

Kontrola rozhodování (vstup do aplikace SKV)

- panelisté
- předsedové a místopředsedové
- hlavní koordinátor pro hodnocení M17+
- vybraní členové KHV

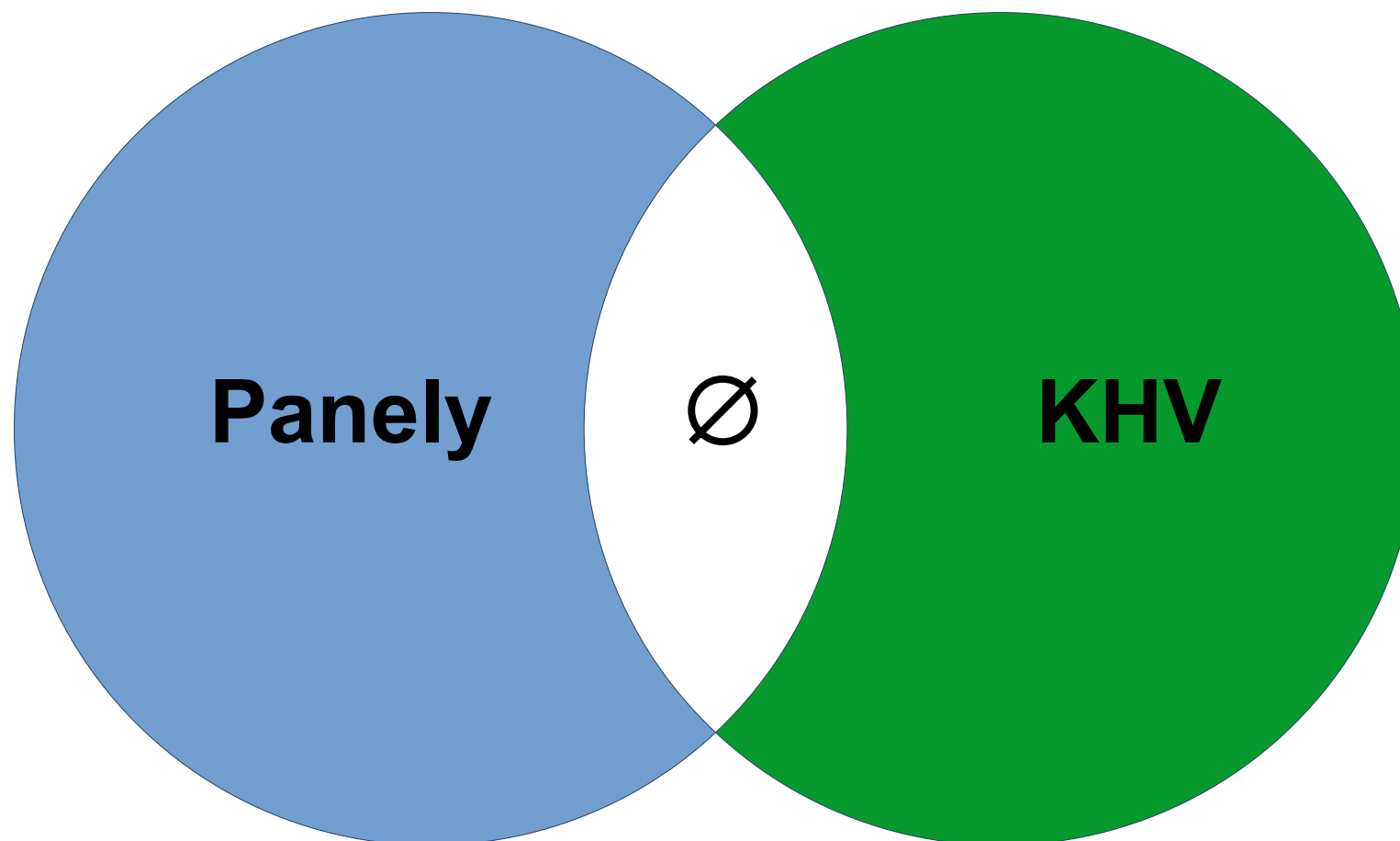
Transparentnost

- zveřejnění známek a anonymizovaných posudků

Námitky

- termín do 30 dnů od zveřejnění výsledků M1
- řeší KHV jako **nezávislý orgán**

Panely vs. KHV

- M2 – **komentovaná** bibliometrie
- srovnání oboru/VO s **mezinárodní** úrovní
- informace z **RIV**
 - **oborové zvyklosti** (např. charakteristické druhy výsledků, ...)
 - **oborové kapacity**
- ...

ARRA: *Base research assessment primarily on **qualitative evaluation** for which peer review is central, **supported by responsible use of quantitative indicators***

ARRA: *Abandon **inappropriate uses** in research assessment of journal- and **publication based metrics**, in particular inappropriate uses of Journal Impact Factor (JIF) and h-index*

M2 – podrobné komentáře panelistů

- význam bibliometrie pro daný obor/VO
- míra korelace s kvalitou v daném oboru
- „malé“ obory v oborových skupinách (ornitologie vs. biologie)
- ...

M1 a M2 – komplementární podklady pro národní úroveň hodnocení.

Zachycují různé úhel pohledu na systém VaVal.

Oba dva jsou nutnou součástí národního hodnocení.

Děkuji za pozornost.